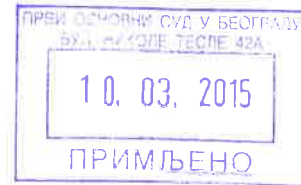

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2296/13
04.03.2015. године
БЕОГРАД

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Бранке Дражић, председника већа, Невенке Ромчевић и Александра Ивановића, чланова већа, у парници тужиоца Стјепана Осмокића из Новог Загреба, ул. Ланиште бр. 17 ц, Република Хрватска, кога заступа Татјана Савић Спасић адвокат из Београда, ул. Трнска бр. 5, против тужене Републике Србије, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 17865/12 од 12.12.2012. године, у седници већа одржаној 04.03.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 17865/12 од 12.12.2012. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 17865/12 од 12.12.2012. године, Ставом првим изреке одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања судске таксе. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиских лица исплати износ од 1.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 12.12.2012. године до исплате, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану одлуку у смислу чл. 372 ЗПП ("Сл. Гласник РС", 125/04, 111/09, 53/13) који се у овој парници примењује на основу чл. 506 став 1 ЗПП ("Сл. Гласник РС", 72/11, 49/13, 74/13, 55/14) и налази да је жалба основана.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Према стању у списима тужилац је 01.03.2006. године поднео тужбу против тужених Горана Вуковића и Републике Србије ради накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиских лица. Решењем Првог општинског суда у Београду П 1742/06 од 26.11.2008. године, тужба у односу на туженог Горана Вуковића је одбачена као неуредна. Решењем Окружног суда у Београду Гж 455/09 од 12.11.2009. године потврђено је решење о одбачају тужбе. Пресудом Окружног суда у Сремској Митровици К 28/94 од 26.04.1996. године, која је потврђена пресудом Врховног суда Србије Кж 1132/96 од 04.03.1999. године, окривљени Горан Вуковић је оглашен кривим због извршења кривичног дела изазивање националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134 став 2 у вези става 1 Кривичног закона Југославије, јер је заједно са Николић Миланом и Драшковић Павлом у ноћи између 29. и 30. јула 1993. године починио три кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47 став 1 тачка 4 Кривичног закона СРС и то једно на штету покојног Осмокић Николе, друго на штету покојне Осмокић Агице и треће на штету покојне Томић Марије, свих из Кукојеваца, на начин описан у кривичној пресуди, због чега му је изречена јединствена казна у трајању од 15 година затвора.

Налазећи да је штетни догађај наступио у ноћи између 29. и 30. јула 1993. године, а да је тужба у овој парници поднета 01.03.2006. године, првостепени суд је оценио да је наступила застарелост потраживања накнаде штете у односу на тужену Републику Србију због протеча рока прописаног чланом 376 Закона о облигационим односима, а да нема места примени привилегованог рока застарелости из чл. 377 ЗОО који се, према ставу првостепеног суда, примењује само према учиниоцу кривичног дела, а не и према правном лицу која одговара по основу одговорности за другог и одлучио одбијањем тужбеног захтева.

Међутим, за сада се овакав закључак првостепеног суда не може прихватити као правилан, јер због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно утврђено.

На седници одржаној 07.07.2011. године, Уставни суд је утврдио став који се односи на рок застарелости за накнаду штете проузроковане кривичним делом који гласи:

“ У случајевима када је штета проузрокована кривичним делом (члан 377 ЗОО), ако је за кривично гоњење предвиђен дужи рок застарелости од рокова прописаних чланом 376 Закона о облигационим односима, захтев за накнаду штете према сваком одговорном лицу, а не само штетнику, застарева када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења само ако је правноснажном пресудом утврђено постојање кривичног дела и окривљени

оглашен кривим за кривично дело. Прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања захтева за накнаду штете.

Исти рок застарелости кривичног гоњења примењује се ако је кривични поступак обустављен, односно ако се није могао покренути зато што је окривљени умро или је душевно оболео, односно ако постоје друге околности које искључују кривично гоњење и одговорност окривљеног, као што су амнестија и помиловање.

У свим осталим случајевима примењује се општи рок застарелости потраживања из члана 376 Закона о облигационим односима".

Жалба указује да је штета коју је тужилац претрпео проузрокована извршењем кривичног дела изазивање националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134 став 2 у вези става 1 КЗЈ и кривично дело убиства из ниских побуда из члана 47 став 1 тачка 4 КЗ СРС, те указује да се код штете настале извршењем кривичног дела примењују дужи застарни рокови који су везани за време предвиђено за застарелост кривичног гоњења за то дело не само према штетнику, већ и према сваком одговорном лицу, а према ставу Уставног суда од 07.07.2011. године.

Како се првостепени суд у побијаној одлуци није изјашњавао у вези утврђеног става Уставног суда који се односи на рок застарелости за накнаду штете проузроковане кривичним делом из чл. 377, на који је и тужилац указивао, Апелациони суд сматра да је произвољна примена материјалног права од стране првостепеног суда која се огледа у непримени цитиране одредбе ЗОО о застарелости у односу на државу као одговорно лице, утицала на правилност и законитост побијане одлуке. Ово имајући у виду одредбе Устава, Закона о Уставном суду, уставноправни положај Уставног суда, Уставом прокламовану обавезност одлука Уставног суда па тиме и ставова изражених у њима, као и законску обавезу свих државних органа, па и суда, на поштовање тих одлука, те став Уставног суда који је изражен у више одлука Уставног суда а који се односи на рок застарелости за накнаду штете проузроковане кривичним делом.

Одредбом члана 377 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да кад је штета проузрокована кривичним делом а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења.

Са изнетих разлога, побијана пресуда је морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Имајући у виду наведено, првостепени суд ће у поновном поступку отклонити указане неправилности тако што ће ради правилне примене материјалног права потпуно и правило утврдити чињенично стање, а потом оценити применом ког материјалноправног прописа (чл. 376 или 377 ЗОО) ће

одлучити о приговору застарелости. Уколико оцени да у конкретном случају држава одговара у року предвиђеном чланом 377 ЗОО првостепени суд ће утврдити који је рок застарелости за кривично гоњење за кривично дело из чл. 47 став 1 тачка 4 Кривичног закона СРС и кривично дело изазивање националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134 став 2 у вези става 1 Кривичног закона Југославије, те имати у виду и одредбе чл. 95 и 96 став 1 Кривичног закона Републике Србије (“Службени гласник СРС” бр. 26/77... “Службени гласник РС”, 16/90-67/2003). Након што потпуно и правилно утврди све чињенице од значаја за пресуђење првостепени суд ће донети правилну и на закону засновану одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима поступка применом чл. 161 став 3 ЗПП јер зависи од коначног исхода спора.

Из изнетих разлога, применом чл. 377 став 2 ЗПП одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Бранка Дражић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Булевар Николе Тесле 42а, Нови Београд ПЛК

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Булевар Николе Тесле 42а, Нови Београд ПЛК

12
12.04.2015
14.8.13

Поср. бр. 637-4201/15

Врста пошиљке и број прилога прш. гл. 2296/13

Бр. ТР-ЕВ. Гл. 12/04/15

Адреса А.Д. Палатата Свобод Свобод

Платоса 5

Београд

РЕОН

АДРЕСНИ КОД

R 14676

SA Tully

Postback

26.3
